

Ahtaasmuseo

Suomen Teknillisen Museo-yhdistyksen Kotkaan suuntautuneella kevätretkellä vierailtiin myös maassamme ja tiettävästi koko maailmassa ainutlaatuisessa ahtaasmuseossa.

Ahtaasmuseon perusti vuonna 1977 Oy Kotka Stevedoring, nykyinen Steveco Oy. Ahtaasmuseon nelisensataa esinettä ja valokuvaa kertovat entisaikojen satamatyöstä ja sen kehityksestä.

Museossa on valokuvia aina 1880-luvulta lähtien. Ahtaustyössä käytetyt työkalut ovat pääosin 1920-luvulta lähtien.

Kun Kotkan satama runsaat 100 vuotta sitten syntyi, ahtaustyö käsitti lähes yksinomaan sahatavaran lastausta. Vähitellen myös muita metsäteollisuuden tuotteita kuten paperia, massaa ja vaneria alkoi virrata Kotkan kautta maailmalle. Hiilenpurkaus tu-

li sataman ahtaustyöhön mukaan 1920-luvulla.

Ennen koneellistumista tehtiin työt satamassa lähes yksinomaan käsin. Raskaatkin paalit ja rullat siirrettiin käsivoimin junanvaunuista laiturille. Samoin myös lastin liikutteluun laivan

ruumassa käytettiin käsivoimia. Taitavuutensa ja nopeutensa ansiosta kotkalaiset ahtaajat saavuttivat maailmanmaineen.

Työtään helpottamaan ahtaajat itse kehittivät erilaisia apuvälineitä. Ahtaajien ideoitten ja tarpeiden mukaan työvälineet sitten valmistettiin pääasiassa omassa pajassa, puutyöverstaassa tai köysimiesten työhuoneessa.

Satamatyön voimakas koneellistuminen alkoi 1950-luvulla. Vanhat työvälineet ja työmenetelmät saivat hiljalleen väistyä koneiden tieltä. Museoon on kuitenkin koottu talteen myös entisaikojen työkaluja ja työtapoja, jotta jälkipolvikin saisi edes pienen käsityksen ahtaustoiminnan kehityksestä viime vuosisadalta aina meidän päiviimme asti.

Ahtaasmuseo kuuluu vuodesta 1990 alkaen Kymenlaakson Maakuntamuseoon osana sitä. Esineistön kartoitus on edelleen käynnissä. Museo toimii toistaiseksi Kotkan satama-alueella Oy Stevecolta vuokratussa rakennuksessa.

Ahtaasmuseossa käynti kannattaa hyvin sisällyttää Kotkassa käynnin ohjelmaan. □

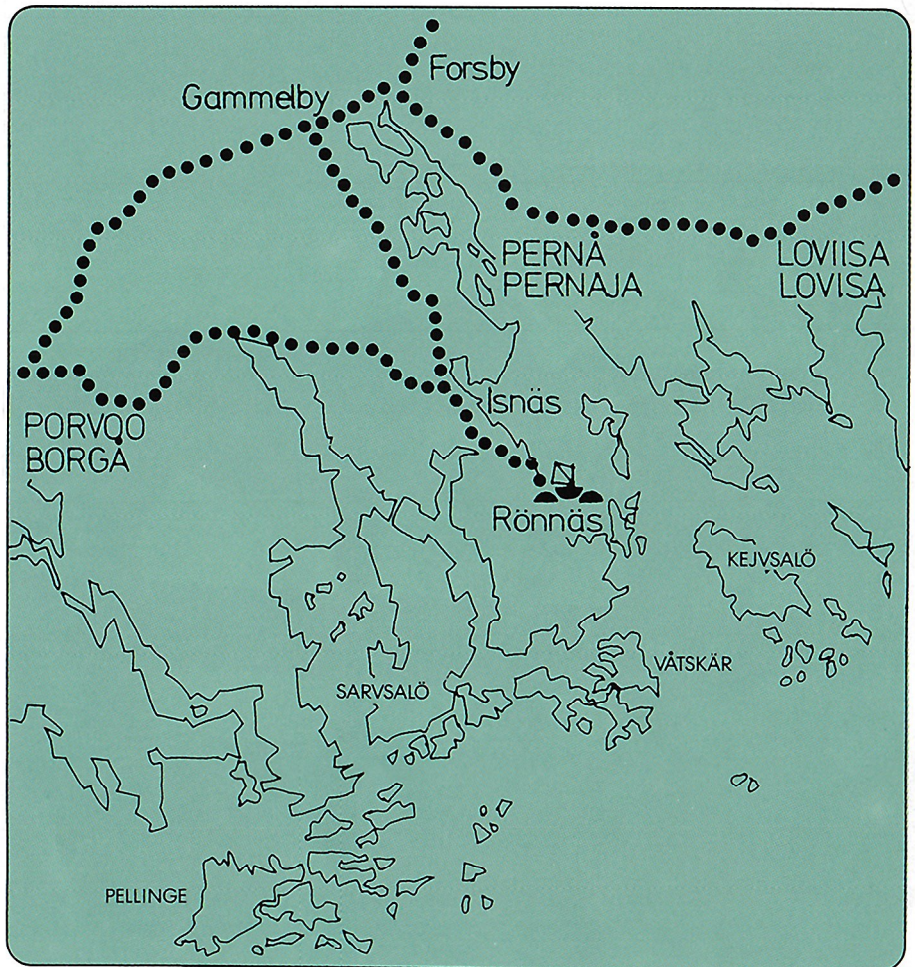
Saaristomuseo

Pernajan museoyhdistyksen Rönnessä ylläpitämä Saaristomuseo avattiin yleisölle kesällä 1985.

Museon pohjakerroksen perusnäyttely kuvaa ihmisen ja saaristoluonnon ekologista vuorovaikutusta ja yhteiselämää. Näyttely kertoo saariston asuttamisesta ja siitä, miten maatalous on onnistuttu mukauttamaan merikulttuuriin. Saariston peruselinkeinojen, hylkeenpyynnin, kalastuksen ja linnunmetsästyksen ohella näyttely esittelee myös itäisen Uudenmaan rannikopurjehdusta ja luotsausta. Näyttelyn kalastusosastossa selvitetään miten kalastusvälineiden ja -tapojen kehittyminen on johtanut koko kalastuselinkeinon suuriin yhteiskunnallisiin ja taloudellisiin muutoksiin. Kaiken perusteena on vene, saaristolaisten tärkein työ- ja yhteydenpitoväline.

Museon toisen kerroksen perusnäyttely kertoo veneistä ja veneenveistosta. Näytteillä on esimerkkejä tavallisimmista venetyypeistä, ja lisäksi näyttely perehdyttää veneenveistotekniikkaan: limi- ja tasasaumatekniikat kuvataan perinpohjin, ja sijansa on saanut myös nykyaikainen lasikuituveneiden valmistaminen. Näyttelyn veneenveisto-osasto ei rajoitu ainoastaan Itä-Uudenmaan alueeseen vaan kattaa koko maan rannikko- ja saaristoseudut.

Perusnäyttelyiden lisäksi museo järjestää joka kesä saaristoon ja saaris-

tolaiskulttuuriin liittyvän erityisnäyttelyn.

Saaristomuseon oman julkaisusarjan — Båtar — tarkoitus on edistää

suomalaista venetutkimusta. Sarjassa julkaistaan ajankohtaisia venearkologisia ja kansatieteellisiä tutkielmia. □